

Jaarverslag 2019

Stichting Kind te Paard

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	1
Voorwoord van directeur	2
1. Ons verhaal	3
2. Organisatie.....	3
2.1. Bestuur en raad van toezicht	3
2.2. Personeel en vrijwilligers	3
2.3. Contactgegevens	4
2.4. Anbi-status	4
2.5. Financiële verantwoording	4
2.6 Governance en verantwoording.....	4
3. missie, visie, strategie en doelgroep.....	4
3.1. Missie en doel.....	4
3.1.1. Wat is equithérapie?.....	4
3.1.2. Waarom therapie met een paard?.....	5
3.2 Visie.....	5
3.3 Strategie.....	5
3.4 Doelgroep	6
5. Doelen en resultaten 2019.....	6
6. Samenwerkingen 2019.....	7
7. Klachten 2019	7
8. Risico-inventarisatie en evaluatie 2019	8
9. Financiën 2019	9
9.1 Inkomsten	9
9.2. Realisatie 2019	9
9.3 Jaarrekening 2019.....	10
9.4. Reserves	10
10. Droomvisie	10

Voorwoord van directeur

2019, wat een bijzonder jaar. Met plezier presenteer ik u ons verslag van 2019. We hebben dit jaar een enorme verandering doorgemaakt. Onze organisatie is versterkt met een Raad van Toezicht en we zijn inmiddels een erkende WTZi zorginstelling. Maar het meest bijzonder waren alle kinderen die wij van dichtbij hebben mogen leren kennen. Nog niet eerder hebben we zoveel kinderen geholpen, uit zoveel verschillende windstreken en met zulke indrukwekkende verhalen. Een jaar om trots op te zijn.

Lize van Ginkel

1. Ons verhaal

Stichting Kind te Paard wil de ontwikkeling van kinderen bevorderen. Specifiek is de organisatie erop gericht om kinderen met een ontwikkelingsstoornis te ondersteunen door middel van therapie met paarden. Deze vorm van therapie wordt ook wel equithérapie genoemd.

In de afgelopen jaren zijn de bezuinigingen in de zorg sterk toegenomen. Tegelijkertijd nemen hierdoor de vergoedingen voor diverse therapieën af. Op dit moment valt equithérapie in Nederland niet onder de noemer "reguliere therapie". Dit betekent dat deze behandelvorm met paarden niet gedekt wordt door zorgverzekeringen. Voor veel kinderen is equithérapie daarom niet beschikbaar – de benodigde financiële middelen ontbreken. Dit geldt in het bijzonder voor kinderen die klinisch verblijven in een zorginstelling.

Voor menig kind blijft de mogelijkheid om zich te ontwikkelen en te groeien hierdoor liggen. Met equithérapie versterkt een kind zijn draagkracht, leert het met zijn handicap omgaan en krijgt het handvatten die hem in het dagelijks leven kunnen helpen. Daarom willen wij zoveel mogelijk kinderen equithérapie aanbieden.

"Sprettur mijn therapiepaard is mijn beste vriend! Hij is de enige waarvan ik weet dat hij mij niet verdrietig zal maken. Wanneer anderen dat wel hebben gedaan troost hij me. Soms wil ik dat hij een mens was, dan kon hij met me mee naar de groep en kon ik hem mijn kamer laten zien.." S. 13 jaar

2. Organisatie

2.1. Bestuur en raad van toezicht

In maart 2019 is de structuur van onze organisatie veranderd. Om de rolverdeling tussen dagelijkse organisatie en toezicht houden beter te scheiden, is het bestuur overgegaan in een Raad van Toezicht. De directeur is het eenhoofdig bestuur.

Bestuur start 2019

- Mevrouw A. Hilhorst (voorzitter)
- Mevrouw I. Sterk (secretaris)
- Mevrouw N. Hoogeveen (penningmeester)

Raad van toezicht eind 2019

- Mevrouw A. Hilhorst (voorzitter)
- Mevrouw T. Daamen (vice-voorzitter)
- Mevrouw N. Hoogeveen (secretaris)

Bestuur eind 2019

- Mevrouw L. van Ginkel (directeur bestuurder)

2.2. Personeel en vrijwilligers

- Mevrouw L. M. van Ginkel is directeur bestuurder en uitvoerend equithérapeut.
- D. de Bruin, assistent equithérapeut

- Diverse vrijwilligers, die helpen met de verzorging van de paarden en de sociale vaardigheidstrainingen ondersteunen

2.3. Contactgegevens

Stichting Kind te Paard is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer van 59424869 als stichting "Kind te Paard" adres Oude Nijkerkerweg 26, 3882 MB Putten. De therapielocatie bevindt zich op bovenstaande adres. De website van de stichting is: www.kindtepaard.nl.

2.4. Anbi-status

Sinds 1 januari 2014 heeft de belastingdienst Stichting Kind te Paard aangewezen als ANBI. ANBI staat voor 'Algemeen Nut Beogende Instelling'.

2.5. Financiële verantwoording

Het bestuur beheert de financiële middelen van de stichting. Zij wordt hierin ondersteunt door een accountant. De Raad van Toezicht vervult de controlerende rol met betrekking tot de financiën. Het jaarbudget en de jaarrekening worden ieder jaar door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

2.6 Governance en verantwoording

Onze governance is vastgelegd in onze statuten, de raad van toezicht-reglementen en de bestuursreglementen. Onze werkwijze is vastgelegd in de gedragscode en verschillende procesomschrijvingen. We vallen onder de Wet toelatingen zorginstellingen (WTZi) en leggen verantwoording af aan het ministerie van volksgezondheid, welzijn en sport. Omdat wij kwaliteit en transparantie hoog in het vaandel hebben staan, zijn we aangesloten bij een onafhankelijk keurmerk voor de zorg: Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ). We zijn gecertificeerd voor de norm HKZ Zorg & Welzijn.

3. missie, visie, strategie en doelgroep

3.1. Missie en doel

De mogelijkheid creëren voor kinderen met een ontwikkelingsstoornis én beperkte financiële middelen om equithérapie te volgen bij stichting Kind te Paard. Daarmee willen we de ontwikkeling van een kind, op cognitief-, motorisch-, of sociaal-emotioneel vlak te bevorderen door contact met het paard.

3.1.1. Wat is equithérapie?

Equithérapie is een lichaamsgerichte therapie, waarbij de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd door contact met het paard. De oorsprong van deze vorm van therapie ligt in enkele Duitstalige landen binnen Europa. In 1970 werd het "Deutschen Kuratorium fur therapeutisch Reiten" (DKTHR) opgericht. De hiearaan verbonden professionals, zoals artsen, psychologen, fysiotherapeuten en pedagogen, zorgden destijds voor de eerste publicaties over het effect van equithérapie op de ontwikkeling van de mens (Thiel, 2012¹).

In Nederland biedt de stichting Helpen met Paarden - Equithérapie (SHP-E(NL)) de opleiding tot equithérapeut aan. Bovendien zorgt deze stichting voor samenwerking en uitwisseling

---

¹ Bron: Thiel U. (2012) Equithérapie (SHP). Lochem, Knijnenburg Producties BV/Horses and Driving Books.

van kennis en expertise met Europese zusterorganisaties (Thiel, 2012¹). De stichting Kind te Paard werkt uitsluitend met gediplomeerde SHP-E(NL) equitherapeuten.

3.1.2. Waarom therapie met een paard?

Het paard speelt een belangrijke rol in de equith therapie. Doordat deze als “instinctief” gekarakteriseerd kan worden en in het hier en nu leeft, heeft het geen verborgen agenda's of overige bedoelingen. Het dier kijkt niet naar het verleden of naar de toekomst, maar reageert direct op het gedrag en de emotie van het kind. Daarbij biedt het paard steun door lijfelijk aanwezig te zijn en het kind fysiek te dragen. Het dier is troostend door de warmte en kracht die het bezit. Tevens is het paard uitnodigend en zet aan tot beweging, door samen te werken met het kind.

Opvallend is dat het paard menselijk gedrag spiegelt en zich aanpast aan de emotie en gesteldheid van het kind. Omdat het paard een kuddedier is, heeft het zich ontwikkeld tot een zeer sensitief dier. Om te overleven is het afhankelijk van andere dieren. Hiervoor is onderlinge communicatie essentieel.

Paarden kunnen elkaar uitstekend lezen en weten hierop passend te reageren. De lichaamstaal die het paard inzet is ook te begrijpen door kinderen, ook door diegenen, die verbaal hun beperkingen hebben. Dus ondanks verbale barrières is het toch mogelijk om het paard te “verstaan”.

Door het gedrag van het paard en onderlinge interacties met andere paarden te observeren, komen verschillende sociale thema's voor het kind aan bod. Dit kan een sterk leereffect hebben op kinderen, die moeite hebben met sociale interactie. De dierenwereld heeft namelijk diverse overeenkomsten met onze mensenwereld waardoor kinderen leren van het contact tussen dieren.

3.2 Visie

De stichting erkent ieder kind als individu met zijn eigen specifieke cognitieve, motorische en sociaal- emotionele kenmerken. Ieder kind bezit zijn eigen krachten en persoonlijke uitdagingen. Tijdens de equith therapie leert het kind zijn of haar eigen krachten te gebruiken om persoonlijke uitdagingen aan te gaan.

3.3 Strategie

Kinderen kunnen bij stichting Kind te Paard terecht voor individuele therapie aan de hand van hun opgestelde behandelplan met hulpvraag. Tevens kunnen zij in groepsverband van maximaal vier kinderen werken aan het verbeteren van sociale vaardigheden. De individuele equith therapie werkt volgens een vaste methode.

Allereerst vindt er een intakegesprek plaats met de ouders of verzorgers van het kind. Hierin worden de hulpvraag en het specifieke doel opgesteld. Deze zijn tevens leidend voor de equith therapie-sessies. In deze sessies wordt gewerkt met een vast paard dat passend is bij het kind. Hierdoor kunnen zij een band opbouwen.

De sessies kenmerken zich door oefeningen en spelactiviteiten op en rond het paard. Deze activiteiten worden, gelet op het kind, op maat ontworpen en aangeboden. Afhankelijk van het type activiteit vindt deze plaats in de rijbak of in het buitengebied. Centraal binnen zo'n activiteit staat de mogelijkheid dat het kind kan ontdekken en experimenteren met zijn of haar hulpvraag. Daarbij is het van belang dat het kind zijn lichaam leert kennen en leert te gebruiken.

Vanuit de stichting wordt de transfer van opgedane kennis en ervaringen tijdens de equith therapie-sessies naar de thuissituatie van het kind gestimuleerd. Hiervoor zijn de terugkerende evaluatiemomenten met ouders en/of verzorgers essentieel. Ter afsluiting

van het traject wordt de laatste therapiesessie gericht op het afscheid tussen het kind, het paard en de betrokken therapeut.

3.4 Doelgroep

Ieder kind met een ontwikkelingsstoornis, dat moeilijkheden ervaart in zijn of haar leven, bieden wij graag de mogelijkheid van ondersteuning door equithérapie. Wij richten ons nadrukkelijk niet alleen op kinderen die thuis wonen. Ook kinderen die in het dagelijks leven minder zichtbaar zijn, behoren tot de doelgroep. Hierbij kan gedacht worden aan kinderen die verblijven in zorginstellingen, variërend van een open-, besloten-, tot een gesloten setting. Ook vluchtelingenkinderen met ontwikkelingsproblemen als gevolg van traumatische ervaringen kunnen bij ons terecht. Enkele voorbeelden van ontwikkelingsstoornissen en nauw verwante problematieken op cognitief, motorisch of sociaal-emotioneel gebied zijn:

- Stoornis in het Autistisch Spectrum
- ADHD
- ODD
- Gilles de la Tourette
- hechtingsproblematiek
- angststoornis
- PTSS
- verstandelijke beperking
- selectief mutisme
- lichamelijke beperking
- NAH
- depressie

5. Doelen en resultaten 2019

Het doel was om in het totaal meer dan 1.000 uur therapie te geven. Dat hebben we met 1056 uur therapie ruimschoots gehaald. Bij de selectie van cliënten lag de nadruk op vluchteling- en instellingscliënten ten opzichte van particulieren. We hebben zoals gepland 80 procent van de sessies aangeboden aan kinderen uit instellingen en vluchtelingenkinderen, en 20 procent aan particuliere kinderen. Gedurende het jaar is dit even verschoven door de grote vraag vanuit de particuliere sector voor equithérapie voor complexe casussen. Toen was dit 75 procent vluchteling en instellingskinderen tegenover 25 procent particuliere kinderen. Eind 2019 is deze balans (80-20) weer hersteld.

We hebben dit jaar een groot project uitgevoerd waarin we een jaar lang vluchtelingenkinderen hebben behandeld. We hebben 288 uur therapie geboden aan 16 kinderen. Deze kinderen waren tussen de 6 en 16 jaar oud en afkomstig uit Eritrëa, Syrië, Somalië, Sierra Leone, Iran, Afghanistan en Irak. Zij werkten met succes aan de volgende doelen:

- Het verbeteren van sociale vaardigheden
- Leren omgaan met grenzen
- Het vergroten van lichaamsbesef
- Leren spelen
- Vertrouwen in een ander opbouwen
- In het hier en nu blijven in plaats van te ontsnappen naar fantasiewereld (dissociëren)
- Leren omgaan met emoties
- Zelfvertrouwen en zelfbeeld verbeteren
- Omgaan met agressie
- Trauma verwerking
- Leren eigen ruimte innemen
- Cultuurverschillen waarnemen en mee leren omgaan

Het meest opvallende was de ontspanning die kinderen ervoeren en de veiligheid om te vertellen over hun traumatische ervaringen. Er waren kinderen bij die in hun geboorteland al contact hadden met paarden of ezels. De herkenning tijdens de omgang met de dieren maakten de kinderen enthousiast, gaf hun een veilig gevoel en bracht herinneringen tot leven. Het wekelijkse uitstapje, weg van het AZC naar een plek waar zij helemaal zichzelf mochten en konden zijn, werkte helend en inspireerde de kinderen om meer over zichzelf te leren.

We wilden dit jaar ook een groot project voor kinderen met hechtingsproblematiek uitvoeren genaamd project 'Contact maken'. De financiering was pas in het najaar rond, waardoor het project wel is gestart, maar later dan gepland. Het project loopt daarom door in 2020.

Onze organisatie is dit jaar sterk geprofessionaliseerd. Om dit te realiseren hebben we onze structuur aangepast en werken we nu met bestuur én een raad van toezicht. Zo creëren we extra toezicht op de zorgkwaliteit en interne processen. Een van de redenen dat we inmiddels een erkende zorginstelling zijn en begin 2020 onze certificering voor keurmerk HKZ Zorg & Welzijn mochten ontvangen. Het is nog niet gelukt om een zorgcontract met gemeente Putten te krijgen, maar we verwachten dit in 2020 te realiseren.

We hebben bij diverse overheids- en certificeringsorganisaties aangeklopt om erkenning voor deze vorm van zorg te krijgen. We merken dat we hier in toenemende mate succesvol in zijn. Ook hebben we een bijdrage geleverd aan een boek over selectief mutisme, waar ook de mogelijkheden van equithérapie in zijn opgenomen.

Onze continuïteit is beter gewaarborgd omdat dit jaar veel geïnvesteerd is in de opleiding van onze assistent therapeut. We verwachten volgend jaar twee volledig getrainde equithérapeuten in dienst te hebben.

6. Samenwerkingen 2019

We werken intensief samen met behandelaars en begeleiders van de kinderen vanuit de instelling waar het kind verblijft. De samenwerking wordt bij de start en afronding van ieder traject en per kind besproken. Daarbovenop evalueren we één keer per jaar de samenwerking in zijn geheel. Dit jaar zijn er bij de evaluaties geen bijzonderheden naar bovengekomen, de samenwerkingen worden allemaal op gelijke voet voortgezet.

We werkten dit jaar samen met de volgende instellingen:

- Intermetzo Zonnehuizen
- Jeugdbescherming Gelderland
- AZC Amersfoort
- buurtzorg JONG Putten
- gemeente Putten

7. Klachten 2019

De klachtenprocedure staat op de website. Wie een klacht heeft, kan deze per e-mail indienen. Deze wordt in beginsel binnen vijf werkdagen afgehandeld. Alle klachten worden

geregistreerd en eens per jaar in met bestuur en raad van toezicht besproken. Er zijn dit jaar geen klachten gemeld.

8. Risico-inventarisatie en evaluatie 2019

We inventariseren onze risico's op twee niveaus: organisatie en proces. We kiezen ervoor om beide inventarisaties ieder jaar uit te voeren, waarbij vrijwilligers, medewerkers en de raad van toezicht input leveren. Op organisatieniveau identificeren wij drie belangrijke risico's.

- Continuïteit

We zijn een kleine organisatie met de directeur bestuurder als belangrijkste sleutelfiguur. Als zij uitvalt, zullen de meeste processen minder goed verlopen.

Genomen maatregelen

1. Een tweede getrainde equitherapeut in dienst.
2. Een gedetailleerde beschrijving van het primaire proces zodat zorgtaken overgenomen kunnen worden.
3. Bestuurlijke achtervang in de raad van toezicht.

We beoordelen de genomen maatregelen als voldoende binnen de haalbare kaders. Er zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

- Financiële tekorten

Onze financiering is afhankelijk van bijdragen door donateurs. De bijdragen kunnen fluctueren en zelfs volledig wegvallen. In dat geval komt onze bedrijfsvoering stil te liggen.

Genomen maatregelen

1. Een continuïteitsreserve
2. Professionalisering om in aanmerking te komen voor vergoedingen vanuit gemeente.

We beoordelen de genomen maatregelen als ontoereikend. Als extra maatregel nemen we op dat wij in 2020 een zorgcontract willen afsluiten met de gemeente Putten.

- Ongeval tijdens de behandeling

We werken met levende dieren. Ondanks goede training, is er altijd een kans dat er iets vervelends gebeurt.

Genomen maatregelen:

1. We werken alleen met getrainde professionals in een veilige omgeving met goed getrainde paarden.
2. Een uitgebreide risicoanalyse specifiek voor het behandelproces.

We beoordelen de genomen maatregelen als toereikend, met name omdat de risicoanalyse voor de behandeling alle risico's omvat. De nodige maatregelen komen daarin naar boven.

We hebben ook een risico-inventarisatie uitgevoerd op proces niveau. In deze inventarisatie zetten we alle mogelijk risico's op een rij die tijdens een behandeling kunnen optreden, zowel voor het kind als voor de therapeut en de paarden. Door te voldoen aan alle relevante veiligheid en Arbowetgeving zijn er voor de meeste risico's al maatregelen getroffen. Dit jaar identificeerden we nog drie maatregelen die genomen moeten worden in 2020:

1. Een BHV-plan
2. Contact met de brandweer over aanrijdtijd

3. Verbetering van het licht als er 's avonds in de bak gewerkt wordt.

9. Financiën 2019

9.1 Inkomsten

Stichting Kind te Paard is voor het grootste deel afhankelijk van donaties. De stichting inventariseert en exploreert haar netwerk onder particulieren, banken, bedrijven en foundations met als doel financiële steun te verwerven. Het is hierbij belangrijk dat er een match is tussen de stichting en de donateur, gelet op denkwijzen en idealen.

Stichting Kind te Paard biedt ook, op kleine schaal, equithérapie aan kinderen die niet in een instelling verblijven. Om equithérapie ook voor deze kinderen beter bereikbaar te maken, worden de therapie sessies gefactureerd tegen een gereduceerd tarief.

9.2. Realisatie 2019

		Realisatie 2019 (in euro)	Begroting 2019 (in euro)
Baten	Inkomsten therapie	9.821	30.000
	Giften	106.682	78.000
	Onttrekking reserve	0	0
	Totale exploitatiebaten	116.682	108.000
Lasten	Afschrijvingen	5.597	2.100
	Materiaal	302	2.000
	Kosten paarden	15.648	12.000
	Kosten accommodatie	788	2.000
	Personeelskosten	46.717	70.000
	Wervingskosten	1.080	2.000
	Kantoorkosten	1.156	
	Algemene kosten	4.163	
	Onvoorzien (4%)	0	4.200
	Totale exploitatielasten	75.451	94.300
Financiële baten en lasten	Rentelasten en soortgelijke kosten	-193	0
	Aanvullen continuïteitsreserve	-13.700	-13.700
	Bestemmingsfonds project 'Gevluchte kinderen weer in balans'	-23.000	-28.000

Resultaat	4.338	0
-----------	-------	---

9.3 Jaarrekening 2019

De inkomsten uit donaties waren dit jaar opvallend goed. Dit komt met name door de nieuwe zeer succesvolle projecten met vluchtelingkinderen. De inkomsten van betaalde cliënten valt financieel wat tegen, maar dit was een bewuste keuze. Hierdoor konden we meer kinderen uit instellingen en vluchtelingencentra helpen.

We hebben dit jaar minder geïnvesteerd in materiaal en locatie, de kosten zaten voornamelijk in de afschrijvingen. Volgend jaar zullen er weer nieuwe investeringen nodig zijn. Het ging dit jaar goed met de paarden, waardoor die kosten nagenoeg uitvallen zoals gepland. De loonkosten liggen een stuk lager dan verwacht, dit komt vooral omdat we veel kunnen opvangen met ons fantastische team aan vrijwilligers.

We hebben dit jaar hard gewerkt aan de opbouw, kwaliteit en transparantie van onze organisatie. Dit zie je terug in de kantoor- en algemene kosten. Denk hierbij aan kosten voor onafhankelijke kwaliteitscertificering en accountantscontroles.

Door dit financieel goede jaar hebben we onze continuïteitsreserve aangevuld. Daarnaast hebben we een bestemmingsreserve aangemaakt voor gelden die we specifiek hebben ontvangen voor ons project 'Gevluchte kinderen in balans'. We eindigden dit jaar met een kleine plus, een fijne start van 2020.

9.4. Reserves

Reserves worden zo beperkt mogelijk aangehouden. De geaccordeerde hoogte van onze reserve is een bedrag waarmee wij minimaal een kwartaal de vaste lasten kunnen dragen (25% van het jaarbudget voor kosten paarden, accommodatie en personeel). Voor 2019 komt dit neer op €21.000. We moeten de reserve dit jaar aanvullen, van €7.300 (zie jaarverslag 2018) naar €21.000. De hoogte van de continuïteitsreserve wordt jaarlijks besproken in de bestuursvergadering.

10. Droomvisie

Op de lange termijn wil de stichting meerdere locaties openen, verspreid over Nederland om kinderen uit alle provincies equithérapie te kunnen bieden. Verder streven wij ernaar om equithérapie op de kaart te zetten zodat in de toekomst deze vorm van therapie kan worden opgenomen in het zorgpakket. Deze effectieve vorm van therapie wordt dan voor ieder kind bereikbaar.

*“Ik word emotioneel als ik mijn zoon hier zie. Ik kan zien dat hij zich hier veilig voelt en kan ontspannen. Hij ligt met zijn ogen dicht op het paard. Zo kon hij thuis vroeger ook liggen buiten in de zon. Door de oorlog durft hij niet meer zijn ogen te sluiten en let hij altijd op. M. leert hier dat hij niet altijd in gevaar is en dat er ook veel mooie dingen zijn in het leven..”
moeder M. uit Syrië.*